

Granskning av digitalisering

KS 2021/221-2

Lindesbergs kommun

September 2021

Malin Odby, certifierad kommunal revisor

Sofia Bengtsson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	4
lakttagelser och bedömningar	6
Har de av kommunfullmäktige fastställda målen/ strategin brutits ned i en konkret handlingsplan?	6
Är målen/ strategin kända i verksamheterna som ska genomföra förändringen?	8
Finns det en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning avseende arbetet?	9
Säkerställs det att ansvariga chefer för verksamhetsutveckling har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter?	11
Följer kommunstyrelsen upp arbetet kontinuerligt?	12
Vidtar kommunstyrelsen åtgärder om man identifierar att arbetet inte utvecklas enligt målen?	13
Revisionell bedömning	15
Bedömningar mot revisionsfrågor	15
Rekommendationer	16

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunen har PwC genomfört en granskning av digitalisering. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål. Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål.

Vi konstaterar att det i samverkan med bland annat Region Örebro är framtaget en digitaliseringsstrategi för år 2021-2026. Då denna ännu inte är beslutad finns det heller ingen handlingsplan till denna strategi och vi konstaterar även att det inte finns en handlingsplan till den digitala agenda som togs fram år 2014. De utvecklingsmål som finns i kommunen rörande digitalisering med tillhörande indikatorer bedöms inte som tillräckligt tydliga och mätbara för att utgöra konkreta mål för digitaliseringsarbetet i kommunen.

Vår bedömning är att den tidigare regionala agendan inte varit särskild känd i kommunens verksamheten men ändå till viss del varit vägledande i arbetet med digitalisering. Den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 har vid granskningens genomförande inte beslutats, varför det inte går att förvänta sig att den redan ska vara känd i verksamheterna. Vi bedömer att förutsättningarna är goda för att den nya Digitaliseringsstrategin blir mer känd i verksamheterna eftersom den planeras att integreras i styrmodellen varför vi ser det som viktigt att en handlingsplan tas fram. Vi ser dock att det finns fortsatta utmaningar i att klargöra vilka ansvar och roller som gäller inom digitalisering, då det finns en kvarstående bild om att digitaliseringen ska drivas centralt ifrån och att det saknas en övergripande funktion som driver arbetet framåt.

Vår bedömning är att målen vilka berör digitalisering följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Det saknas dock en uppföljning av agendan för digitalisering vilket enligt intervjuer framåt kommer att integreras i den ordinarie uppföljningsstrukturen. I granskningen kan vi se att kommunstyrelsen inte har vidtagit några tydliga åtgärder under 2020 trots att utvecklingsmålet avseende digitalisering inte uppfyllts. Kommunstyrelsen har däremot arbetat aktivt med bredbandsutbyggnaden, som är en viktig förutsättning för digitaliseringen.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Implementera Digitaliseringsstrategi 2021-2026 för Örebro län i kommunens styrmodell samt tillse att kommunens åtaganden för att uppfylla strategin konkretiseras i en handlingsplan eller inkluderas i målstyrningen.

- Stärk målstyrningen genom att det för utvecklingsmålen indikatorer anges referensvärde och önskvärd riktning, alternativt ett tydligt målvärde eller aktiviteter som ska genomföras.
- Tydliggör ansvarsfördelningen kopplat till digitalisering.
- Genomför uppföljningar av att arbetet med strategin fortlöper enligt plan samt vidta åtgärder om uppföljningen visar på brister.

Inledning

Bakgrund

Kommuner och regioner utvecklar allt eftersom mer och fler digitala/automatiserade tjänster. Detta möjliggör ökad kvalitet inom välfärdssektorn i en tid då det är alltmer viktigt att de personella resurserna används där de skapar bäst nytta för medborgarna och verksamheten. Takten och omfattningen av förändringsarbetet skiljer sig åt mellan kommuner och regioner men användningen av digital teknik tog genomgående ett stort steg våren 2020 i och med behov av ändrade arbetssätt p g a covid-19. En högre grad av digitalisering och fler automatiserade arbetsmoment kräver styrning, kompetens, tydlig ansvarsfördelning och förändringsledning för ett lyckat resultat.

Revisorerna har utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra en granskning avseende kommunstyrelsens arbete med digitalisering

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål.

Revisionsfrågor:

- Har de av kommunfullmäktige fastställda målen/ strategin brutits ned i en konkret handlingsplan?
- Är målen/ strategin kända i verksamheterna som ska genomföra förändringen?
- Finns det en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning avseende arbetet?
- Säkerställs det att ansvariga chefer för verksamhetsutveckling har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter?
- Följer kommunstyrelsen upp arbetet kontinuerligt?
- Vidtar kommunstyrelsen åtgärder om man identifierar att arbetet inte utvecklas enligt målen?

Revisionskriterier

- Kommunfullmäktiges mål i budget 2021
- Ev. digitaliseringsstrategi
- Ev. andra kommunala styrdokument inom området

Metod och avgränsning

Granskningen avgränsas till att avse kommunstyrelsen.

Granskningen har genomförts genom granskning av styrdokument, rutiner, dokumenterade uppföljningar, dokumenterad ansvarsfördelning (reglemente och delegationsordning) samt kommunstyrelsens protokoll under april 2020-maj 2021.

Intervjuer har genomförts med kommunstyrelsens presidium och företrädare för kommunstyrelsens utskott för stöd och strategi, kommundirektör, IT-chef samt controller. Totalt har fyra intervjuer genomförts digitalt..

Samtliga intervjupersoner har haft möjlighet att sakgranska ett utkast av revisionsrapporten.

Iakttagelser och bedömningar

1. Har de av kommunfullmäktige fastställda målen/ strategin brutits ned i en konkret handlingsplan?

Iakttagelser

År 2014 tog Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet, länets kommuner, dåvarande Regionförbundet och Örebro läns landsting i samverkan fram en Regional digital agenda som fungerat som ett stöd i kommunens arbete med att skapa en jämställd, attraktiv och stark region med hjälp av modern digital teknik. År 2020 påbörjades ett arbete med att ta fram en Digitaliseringsstrategi för år 2021-2026 för Örebro län som ska ersätta den tidigare regionala digitala agendan. Även denna strategi är framtagen i samverkan med bland annat länets kommuner. Strategin bygger på den nationella digitaliseringsstrategin och fokuserar på de fem nationella delmålen; kompetens, trygghet, innovation, ledning och infrastruktur. För varje område beskrivs strategiska inriktningar. Avseende genomförande och implementering anges att digitaliseringsstrategin ska realiseras genom handlingsplaner i de samverkande organisationerna.

Enligt uppgift från flera intervjuade planeras den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 att behandlas av kommunstyrelsen i Lindesberg genom att kommundirektören uppdras att samordna pågående processer i linje med strategin. Andra intervjuade uttrycker däremot att det finns en ambition att en egen digitaliseringsstrategi ska antas som baseras på den regionala. Vi har även fått uppgift om att den regionala digitaliseringsstrategin planeras att behandlas av kommunfullmäktige. Om detta ska ske genom ett beslut eller att fullmäktige ges information om strategin är däremot oklart. Vid maj 2021 då denna granskning genomfördes har varken kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige ännu behandlat Digitaliseringsstrategin 2021-2026.

Vi har tagit del av ett utkast på regionens handlingsplan samt aktivitetsplan kopplade till Digitaliseringsstrategin 2021-2026. Av intervjuer framgår att det även i kommunen finns planer på att upprätta en egen handlingsplan i linje med Digitaliseringsstrategin. För den tidigare Regionala digitala agendan fanns inga egna handlingsplaner framtagna.

För 2020 och 2021 har fullmäktige fastställt utvecklingsmål som omfattar digitalisering. Tabellen nedan sammanfattar utvecklingsmålen och tillhörande indikatorer.

Tabell 1: kommunfullmäktiges mål 2020 och 2021 som berör digitalisering

Utvecklingsmål	Utvecklingsindikator
2020 Ökad digitalisering inom verksamheter för att klara av kompetensförsörjningen och välfärden i framtiden	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
2021 Ökad digitalisering inom verksamheter och kommunen för att klara av kompetensförsörjningen och välfärden i framtiden	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
	Datasystem som möjliggör att hålla digitala möten och sammanträden utifrån informationssäkerhet och GDPR

Källa: Mål och budget 2020-2022, Årsredovisning 2020, Mål och Budget 2021-2023

Vi noterar att det saknas målvärde och referensvärde för indikatorn som berör tillgång till bredband både för 2020 och 2021. Av intervjuer följer att utvecklingsmålet inte har något målvärde utan indikatorns trend följs. Således beskrivs att indikatorn om andel tillgång till bredband bedöms som uppfylld om andelen har ökat.

Intervjuade tjänstepersoner framhåller att det finns en önskan om att politiken ska styra utvecklingsarbetet mer genom att sätta mål som kan uppnås genom digitalisering, exempelvis mål om ökad kvalitet och tillgänglighet.

Bedömning

Revisionsfråga 1: Har de av kommunfullmäktige fastställda målen/ strategin brutits ned i en konkret handlingsplan?

Bedömning: Ej uppfylld

Kommunfullmäktige har vid tillfället för granskningen inte behandlat Digitaliseringsstrategin 2021-2026 för Region Örebro län och någon handlingsplan på kommunnivå finns ännu inte framtagen. Vi konstaterar även att det inte finns en handlingsplan till den tidigare regionala digitala agendan som togs fram år 2014. De utvecklingsmål som finns rörande digitalisering med tillhörande indikatorer bedöms inte som tillräckligt tydliga och mätbara för att utgöra konkreta mål för digitaliseringsarbetet i kommunen varför vi ser det som viktigt att en handlingsplan tas fram.

Vi konstaterar att det pågår ett utvecklingsarbete i kommunen avseende digitalisering och att det ännu inte är klargjort på vilket sätt arbetet kommer att bedrivas framåt. Vi ser positivt på det arbete som påbörjats.

2. Är målen/ strategin känd i verksamheterna som ska genomföra förändringen?

lakttagelser

Flera intervjuade uppger att den tidigare Regionala digitala agendan inte varit särskilt känd i kommunen och inte inarbetad i verksamheternas aktiviteter. Intervjuade inom IT-verksamheten upplever dock att agendan har varit stomme för kommunens digitaliseringsarbete, särskilt med tanke på att kommunen inte har haft någon egen strategi inom området. Ett exempel som lyfts är kommunens arbete med DIGFrame¹ från leverantören Stratsys, som uppges ha införts i linje med den regionala digitala agendan.

Den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 planeras att integreras mer i kommunens befintliga styrmodell än den tidigare Regionala digitala agendan. Inom ramen för den befintliga styrmodellen ska samtliga enheter årligen genomföra en SWOT-analys då kommunens samtliga strategier ska tas i beaktande, detta ska även omfatta Digitaliseringsstrategin framöver.

Eftersom Digitaliseringsstrategin 2021-2026 vid tillfället för granskningen ännu inte implementerats i kommunen finns ingen förväntan om att denna ska vara känd hos verksamheterna. Av intervjuer följer att flera tjänstepersoner däremot varit delaktiga i framtagandet, bland annat genom att besvara den remiss som skickats från regionen. Någon informationsinsats till verksamheterna i samband med den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 uppges inte vara planerad.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Är målen/strategin känd i verksamheterna som ska genomföra förändringen?

Bedömning: Delvis uppfylld

Vi grundar bedömningen på att den tidigare regionala digitala agendan inte har varit särskilt känd i kommunens verksamheter, men till viss del ändå varit vägledande för IT-verksamhetens arbete med digitalisering. Den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 har vid granskningens genomförande inte beslutats, varför det inte går att förvänta sig att den redan ska vara känd i verksamheterna. Vi bedömer att förutsättningarna är goda för att den nya Digitaliseringsstrategin blir mer känd i verksamheterna eftersom den planeras att integreras i styrmodellen.

¹ DIGFrame är ett digitalt verktyg för informationssäkerhetsarbete

3. Finns det en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning avseende arbetet?

lakttagelser

Kommunstyrelsen ansvarar enligt sitt reglemente² för kommunens centrala stödfunktioner inklusive IT. Det framgår inte specifikt av reglementet att kommunstyrelsen ansvarar för digitalisering, däremot anges att den genom sin ledningsfunktion ska samordna och leda arbetet med att effektivisera administrationen samt utvecklingen av informationssystem och kommunikation. Kommunstyrelsens utskott för stöd och strategi har enligt reglementet till uppgift att bereda ärenden av strategisk karaktär från kommunstyrelseförvaltningen. Av intervjuer följer att utskottet ansvarar för att bereda bland annat IT-frågor.

Kommunen har under 2019 infört en ny tillitsbaserad styrmodell, som innebär att ansvar för planering och uppföljning ligger på varje organisatorisk nivå. De intervjuade beskriver att denna i praktiken kommer innebära att en stor del av ansvaret för att initiera och driva digitaliseringsprojekt ska ske från verksamheterna och vara behovsstyrt. Detta beskrivs som en skillnad från tidigare, då IT-avdelningen i större utsträckning ansvarade för att driva och genomföra digitaliseringsprojekt. Den centrala IT-avdelningens ansvar är idag att tillse att det finns förutsättningar för förvaltningarna att använda digitalisering som ett led i verksamhetsutvecklingen. En funktion på centrala IT-avdelningen har ansvar för att samordna förvaltningarnas digitaliseringsprojekt, på så sätt finns en övergripande bild av alla utvecklingsprojekt som pågår i kommunen. Som exempel lyfts att IT-avdelningen ansvarat för införandet av kommunens e-tjänstportal, men förvaltningarna ansvarar för att initiera utvecklandet av nya e-tjänster samt driva befintliga e-tjänster. Flera intervjuade framhåller vikten av att se digitaliseringen som en del av verksamhetsutvecklingen. Att verksamheterna styr digitaliseringen beskrivs vara i linje med detta.

Vid intervjuer framgår att det är kommunens ledningsgrupp som styr digitaliseringsarbetet men att det saknas en funktion i kommunens med övergripande ansvar för att driva arbetet med digitalisering framåt. Av intervjuer följer att ansvarsfördelningen uppfattas ha blivit tydligare, men fortsatt har potential att förtydligas. Bland annat beskrivs att det finns behov av att klargöra vem som äger digitaliseringsfrågan och som vem som fattar beslut avseende utvecklingsprojekt.

Kommunens samtliga förvaltningar har en utvecklingsstrategi som ingår i en kommunövergripande kvalitetsgrupp. Kvalitetsgruppens uppdrag omfattar att skapa en kommunövergripande samsyn med arbetet kring planering, verksamhetsutveckling, uppföljning, internkontroll samt kvalitetsarbete. Detta följer av uppdragsbeskrivning för

² Reglemente för kommunstyrelsen. Fastställt av kommunfullmäktige §236/2014. Reviderad 2020-12-08 KF § 164

kvalitetsgruppen³. Av intervjuer följer att denna grupp, och särskilt utvecklingsstrategerna, har en viktig roll i kommunens digitalisering, bland annat genom beredning av fullmäktiges utvecklingsmål. I uppdragsbeskrivningen framgår även att gruppens deltagare ansvarar för att föra relevant information vidare till respektive förvaltning. En controller vid kommunstyrelseförvaltningen ingår i kvalitetsgruppen och denne ansvarar för gruppens samordning och initierar regelbundna träffar.

Av intervjuer framgår att det i och med framtagandet av den nya digitaliseringsstrategin finns planer på att etablera ett e-förvaltningsråd. Syftet med rådet är att det ska arbeta övergripande med digitaliseringsfrågor, medlemmarna ska skifta beroende på frågorna som diskuteras. Ett problem uppges vara att få tjänstepersoner i förvaltningarna intresserade av att vara delaktiga i rådet, intresset har tidigare varit koncentrerat till teknisk personal.

Kommundirektören samverkar i en regional gruppering med regiondirektör och regionens kommundirektörer (KC/RD). Denna grupp beskrivs bland annat ha arbetat med framtagandet av den tidigare Regionala digitala agendan samt Digitaliseringsstrategin 2021-2026. Lindesberg ingår i det så kallade KNÖL-samarbetet i vilket fyra kommuner har etablerat en gemensam IT-infrastruktur.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Finns det en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning avseende arbetet?

Bedömning: Delvis uppfylld

Vi grundar bedömningen på att det enligt kommunens nyligen införda styrmodell är tydligt att ansvaret för utveckling ligger på respektive verksamhet, samt att den centrala IT-avdelningen är en stödfunktion för att genomföra digitalisering. Kvalitetsgruppen har ett tydligt och dokumenterat uppdrag att arbeta med den kommunövergripande verksamhetsutvecklingen, vilket innefattar digitalisering. Samtidigt finns det fortsatt utmaningar i att klargöra vilka ansvar och roller som ska gälla, då det finns en kvarstående bild om att digitaliseringen ska drivas centralt ifrån och att det saknas en övergripande funktion som driver arbetet framåt.

³ Uppdragsbeskrivning kommunövergripande kvalitetsgrupp och övriga strategiska funktioner. Ledningsgruppen. 2017-03-08.

4. Säkerställs det att ansvariga chefer för verksamhetsutveckling har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter?

lakttagelser

För att den nytta som planerats i verksamheten ska bli verklighet är det enligt SKRs skrift *Automatiserad ärendehantering* viktigt att det sker förändringar i organisationen och beteenden. Detta är något som enligt SKRs skrift behöver drivas under en längre tid både innan och efter det att en teknisk lösning tagits fram. Vidare lyfts det att förhållandet 20-80 brukar användas för att illustrera detta. Hur väl de planerade nyttorna uppnås sägs enligt SKRs skrift bero till 20 procent på att tekniken fungerar och till 80 procent på att människors beteenden kan förändras på det sätt som krävs för att effekterna ska kunna realiseras.

Av nämndernas reglementen framgår det att de är anställningsmyndighet för nämndens personal, med undantag för förvaltningschefen som anställs av kommunstyrelsen.

Intervjuade uppfattar att information och utbildning inom området till ansvariga chefer är tillräcklig. En digital mognad beskrivs finnas i organisationen, även om den uppges kunna förbättras. Intervjuade beskriver att kommunen tog ett stort steg i mognad och kompetens 2017 när beslut fattades om kommunens skulle gå över till Office 365. Vid intervjuer lyfts även att kunskapen om digitalisering gått från att enbart omfatta teknik till verksamhetsutveckling.

Genomförda intervjuer och dokumentgranskning har inte påvisat att några särskilda utbildningar eller informationsinsatser har genomförts för att säkerställa ansvariga chefers kompetens inom området digitalisering.

Av intervjuer framkommer även att ett sätt att säkerställa kunskap och öka engagemang i dessa frågor framåt är att få till e-förvaltningsråd som ska jobba med övergripande digitaliseringsfrågor med medlemmar från hela organisationen.

Bedömning

Revisionsfråga 4: Säkerställs det att ansvariga chefer för verksamhetsutveckling har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter?

Bedömning: Bedöms ej

Vi konstaterar att respektive nämnd är anställningsmyndighet för nämndens personal och således även ansvariga för utveckling av personalen. Utifrån detta kan vi inte bedöma kommunstyrelsen under denna fråga. Vi ser det som positivt att det framåt kommer att finnas ett digitaliseringsråd med medlemmar från hela organisationen vilket kan bidra till att säkerställa en kunskap om digitaliseringens möjligheter. Vi ser det som viktigt att kommunstyrelsen utifrån sin uppsiktsplikt säkerställer att arbetet med digitalisering fortskrider. För att detta ska ske kan kommungemensamma informationer/ utbildningar kring digitaliseringens möjligheter bidra till att höja chefers kompetens inom digitalisering i hela organisationen.

5. Följer kommunstyrelsen upp arbetet kontinuerligt?

lakttagelser

Intervjuade tjänstepersoner uppfattar att kommunstyrelsen är aktiv i digitaliseringsarbetet och intresset för frågorna uppges ha ökat under coronapandemin när behovet av digitala lösningar blivit större.

En genomgång av kommunstyrelsens protokoll mellan april 2020 till maj 2021 visar att kommunstyrelsen vid ett tillfälle givits information om digitaliseringsarbetet i form av en lägesrapport om arbetet med fiberutbyggnad⁴ i Lindesbergs kommun. Intervjuade framhåller att bredbandsutbyggnaden särskilt har följts av kommunstyrelsen samt att företrädare för IT-avdelningen har deltagit vid kommunstyrelsens sammanträden och informerat om detta. Vid ett par tillfällen har även kommundirektören informerat om digitalisering och det "nya normala" i och med coronapandemin⁵. Vi noterar även att kommunstyrelsen i juni 2020 beslutar om ett gemensamt svar på remiss för Digitaliseringsstrategi 2021-2026 för Region Örebro län från kommunerna i norra Örebro län⁶. Av ärendet framgår att kommunen vid ett gemensamt möte med resterande kommuner i norra länet fått en genomgång av förslaget på strategin samt utifrån detta fört diskussion om förslag på yttrande. Protokollgenomgången kan inte påvisa att kommunstyrelsen tagit del av någon information avseende specifika pågående utvecklingsprojekt i kommunen.

I årsredovisning 2020 och delårsrapporter följs utvecklingsmålet avseende digitalisering upp och kommentarer ges kring resultatet. Vidare innehåller årsredovisningen en beskrivning av aktiviteter som genomförts under året, exempelvis att vård och omsorg under året har börjat använda sig av välfärdsteknik som surfplattor och applikationer för videokonferenser. Pandemin anges ha inneburit en kraftig ökning av användandet av digitala verktyg generellt i kommunen.

Kommunstyrelsens utskott för stöd och strategi uppges av intervjuade behandla IT och digitaliseringsfrågor och IT-chefen uppges regelbundet rapportera till utskottet. Genomgång av protokoll från kommunstyrelsens utskott för stöd och strategi kan däremot inte påvisa att någon uppföljning inom området har ställts inom den granskade perioden april 2020 till maj 2021. Av intervju med företrädare för utskottet framgår att bredbandsutbyggnaden planeras tas upp på ett kommande möte.

Från 2021 uppges att uppföljningar av digitaliseringsarbetet kommer att genomföras mer regelbundet inom den nya styrmodellen. Vi har vid granskningen i maj 2021 inte fått del av någon dokumenterad uppföljning som genomförts under år 2021.

⁴ KS §55/20

⁵ KS §145/20 samt KS §166/20

⁶ KS §86/20

Bedömning

Revisionsfråga 5: Följer kommunstyrelsen upp arbetet kontinuerligt?

Bedömning: Delvis uppfylld

Vi grundar bedömningen på att kommunstyrelsen det senaste året har delgetts information rörande bredbandsutbyggnaden samt getts information om kommunens digitala anpassning till följd av coronapandemin. Kommunstyrelsen har genom delårsrapporter och årsredovisning följt upp utvecklingsmålet avseende digitalisering samt fått information om vissa aktiviteter som genomförts under året i verksamheterna. Däremot har kommunstyrelsen inte följt upp agendan för digitalisering, varken på sammanträden, i delårsrapporter eller årsredovisning. Vi ser med tillförsikt på den mer regelbundna uppföljningen av digitaliseringsarbetet som planeras för 2021.

6. Vidtar kommunstyrelsen åtgärder om man identifierar att arbetet inte utvecklas enligt målen?

lakttagelser

I delårsrapport per augusti 2020 bedöms utvecklingsmålet "Ökad digitalisering inom verksamheter för att klara av kompetensförsörjningen och välfärden i framtiden" vara på väg att uppfyllas (gul bedömning). I analysen av målet beskrivs ett antal aktiviteter som har genomförts hittills under året, bland annat avseende distansundervisning inom skolan och digital kontakt så äldreboende kan ha digital kontakt med sina anhöriga. När det gäller tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s så uppnår kommunen inte målet. I årsredovisning 2020 bedöms utvecklingsmålet som på god väg att uppfyllas (gul bedömning). Indikatorn avseende tillgång till bredband anges inte vara uppnådd, det framgår inte vad för utfall som uppmätts eller att några åtgärder vidtagits. Digitaliseringen beskrivs ha utvecklats under året på grund av att coronapandemin lett till bland annat flera digitala möten och distansundervisning. I kommunstyrelsens beslut av delårsrapporten respektive årsredovisningen framgår inte att några åtgärder vidtagits avseende utvecklingsmålet trots bristande måluppfyllelse.

Den 21 april 2020 ges kommunstyrelsen en lägesrapport om fiberutbyggnaden. Av kommunstyrelsens beslut följer att förvaltningen uppmanas att fortsätta vara aktiva i arbetet med fiberutbyggnad samt att en uppföljande rapport om arbetet ska ske till kommunstyrelsen i juni. Av kommunstyrelsens protokoll från juni 2020, eller från något efterföljande möte, kan vi dock inte utläsa att någon sådan återrapportering har skett.

I november 2020 besvarar kommunstyrelsen ett medborgarförslag avseende fiberutbyggnad⁷. Av svaret framgår att kommunstyrelsen verkar för att öka tillgången till bredband i kommunen bland annat genom att delta aktivt i olika möten för att försöka

⁷ KS §178/20

höja intresset för fiberanslutning samt genom dialoger med olika operatörer för att öka intresset för att bygga i kommunen.

I investeringsredovisning för 2020 framgår att 0,2 mnkr som budgeterats under utskottet för stöd och strategi till projektet E-tjänster inte har nyttjats under året. I mål och budget 2021 finns 5 mnkr budgeterade för kommunstyrelsens projekt, enligt intervjuades är dessa medel bland annat till för utvecklingsprojekt som omfattar digitalisering. Även i budget 2021 finns 0,2 mnkr budgeterade för E-tjänster.

Med den nya Digitaliseringsstrategin 2021-2026 planeras som tidigare nämnt ett mer aktivt arbete och större integrering i befintlig styrmodell. Om brister kopplade till digitaliseringen framkommer beskriver intervjuade att åtgärder kommer att vidtas, exempelvis genom att området inkluderas i internkontrollen för att kunna följas upp närmare. Eventuella åtgärdsplaner som tas fram ska även återkopplas till politiken.

Bedömning

Revisionsfråga 6: Vidtar kommunstyrelsen åtgärder om man identifierar att arbetet inte utvecklas enligt målen?

Bedömning: Ej uppfylld

Vi grundar bedömningen på att kommunstyrelsen inte har vidtagit några tydliga åtgärder under 2020 trots att utvecklingsmålet avseende digitalisering inte uppfyllts. Samtidigt har medel som budgeterats till e-tjänster inte nyttjats under 2020. Kommunstyrelsen har däremot arbetat aktivt med bredbandsutbyggnaden, som är en viktig förutsättning för digitaliseringen.

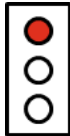

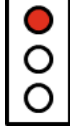
Vi ser det som positivt att det framåt finns en mer strukturerad plan för att vidta åtgärder om det framkommer brister kopplat till digitaliseringen.

Revisionell bedömning

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att kommunstyrelsen inte helt säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbete för att nå kommunfullmäktiges mål.

Den samlade bedömningen grundar sig på bedömningen av respektive revisionsfråga.

Bedömningar mot revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Har de av kommunfullmäktige fastställda målen/strategin brutits ned i en konkret handlingsplan?	Ej uppfylld	
2. Är målen/ strategin kända i verksamheterna som ska genomföra förändringen?	Delvis uppfylld	
3. Finns det en tydlig och dokumenterad ansvarsfördelning avseende arbetet?	Delvis uppfylld	
4. Säkerställs det att ansvariga chefer för verksamhetsutveckling har tillräcklig kompetens om digitaliseringens möjligheter?	Ej bedömd	
5. Följer kommunstyrelsen upp arbetet kontinuerligt?	Delvis uppfylld	
6. Vidtar kommunstyrelsen åtgärder om man identifierar att arbetet inte utvecklas enligt målen?	Ej uppfylld	

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Implementera Digitaliseringsstrategi 2021-2026 för Örebro län i kommunens styrmodell samt tillse att kommunens åtaganden för att uppfylla strategin konkretiseras i en handlingsplan eller inkluderas i målstyrningen.
- Stärk målstyrningen genom att det för utvecklingsmålen indikatorer anges referensvärde och önskvärd riktning, alternativt ett tydligt målvärde eller aktiviteter som ska genomföras.
- Tydliggör ansvarsfördelningen kopplat till digitalisering.
- Genomför uppföljningar av att arbetet med strategin fortlöper enligt plan samt vidta åtgärder om uppföljningen visar på brister.

2021-09-09

Tobias Björn

Uppdragsledare

Malin Odby

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lindesbergs kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 16 februari 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.